

KÖZIGAZGATÁSI ÉS TERÜLETFEJLESZTÉSI MINISZTERIUM

DR. LATORCAI CSABA
MINISZTERHELYETTES

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG		
Ügyszám:	III/798-3/2025	
Érkezett:	2025 ÁPR 22.	
Erkezés módja		
☒ POSTÁN	☐ @	☐ EGYÉB:
Példány:	Melléklet:	Kezelőiroda:
1	0	clu

[REDACTED]
részére

Alkotmánybíróság
Budapest
Donáti u. 35-45.
1015

Iktatószám: TPÁT/41-2/2025-KTM
Hivatkozási szám: III/798/2025.

Tárgy: Amicus curiae beadvány a III/798/2025. számú ügygel összefüggésben (közbeszerzési ügy, hivatalbóli kezdeményezés határideje)

Tisztelt [REDACTED]

Az Alkotmánybíróság honlapjára felkerült a III/798/2025. számú bírói kezdeményezés (a továbbiakban: bírói indítvány), amellyel összefüggésben a Fővárosi Törvényszék az előtte folyamatban lévő eljárás felfüggesztése mellett az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 25. § szerinti egyedi normakontroll eljárást kezdeményezett a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLIII. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 197. § (26) bekezdése második fordulatának, a „*valamint az ezen rendelkezések hatálybalépését megelőzően megvalósult jogsértések miatt kezdeményezett jogorvoslati eljárásokra is alkalmazni kell, ha a hivatalbóli kezdeményező az ilyen jogsértésekről az ezen rendelkezések hatálybalépése után szerzett tudomást*” rendelkezés alaptörvény-ellenességének megállapítása, valamint e jogszabályi rendelkezés általános és perbeli – konkrét ügyben – történő kizárása iránt.

A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 178. § 2. pontja értelmében a közigazgatási és területfejlesztési miniszter (a továbbiakban: a miniszter) a Kormány közbeszerzésekért felelős tagja, amelynek keretében előkészíti a közbeszerzésekre vonatkozó jogszabályokat.

Az Alkotmánybíróság honlapján 2025. március 21-én az Abtv. 57. § (1a) bekezdésének megfelelően a III/00798/2025. ügyszámon hozta nyilvánosságra az indítványt, melyben az indítványozó, egy egyedi utólagos normakontroll eljárást kezdeményező bírói tanács az Abtv. 25. § alapján a Kbt. 197. § (26) bekezdés második fordulatának alaptörvény-

ellenességének megállapítását, illetve alkalmazásának általános és perbeli ügyben történő kizárását kérte az Alkotmánybíróságtól.

Az Abtv. 57. § (1b) bekezdésében foglaltak szerint az közigazgatási és területfejlesztési miniszternek, mint a törvény kezdeményezőjének lehetősége van az üggyel kapcsolatos álláspontjáról az Alkotmánybíróságot tájékoztatni. Tekintettel arra, hogy az indítvánnyal érintett Kbt. előkészítése – a közbeszerzésekért való felelőssége keretében – a közigazgatási és területfejlesztési miniszter első helyi kodifikációs feladat- és hatáskörének részét képezi, az indítvánnyal összefüggő jogi véleményemről az alábbiak szerint tájékoztatom.

I. Érintett jogszabályok:

Alaptörvény

B) cikk (1) bekezdése: *„(1) Magyarország független, demokratikus jogállam.”*

R) cikk (1)-(3) bekezdései:

„(1) Az Alaptörvény Magyarország jogrendszerének alapja.

„(2) Az Alaptörvény és a jogszabályok mindenkire kötelezőek.

„(3) Az Alaptörvény rendelkezéseit azok céljával, a benne foglalt Nemzeti hitvallással és történeti alkotmányunk vívmányaival összhangban kell értelmezni.”

T) cikk (3) bekezdése:

„(3) Jogszabály nem lehet ellentétes az Alaptörvénnyel.”

28. cikke: *„A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambuluma, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.”*

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény

2. § (2) bekezdése: *„(2) Jogszabály a hatálybalépését megelőző időre nem állapíthat meg kötelezettséget, kötelezettséget nem tehet terhesebbé, valamint nem vonhat el vagy korlátozhat jogot, és nem nyilváníthat valamely magatartást jogellenessé.”*

Kbt.

A jogorvoslati eljárás

152. §: *„(1) A Közbeszerzési Döntőbizottság hivatalból indított eljárását a következő szervezetek vagy személyek kezdeményezhetik, ha a feladatkörük ellátása során a közbeszerzésekről szóló törvénybe, illetve a közbeszerzésekről szóló törvény felhatalmazása alapján alkotott rendeletbe ütköző magatartás vagy mulasztás jut tudomásukra:*

a) a Közbeszerzési Hatóság elnöke;

b) az Állami Számvevőszék;

c) a kormányzati ellenőrzési szerv;

- d) a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletéért felelős szerv;
- e) a Magyar Államkincstár;
- f) az alapvető jogok biztosa;
- g) a közbeszerzéshez támogatást nyújtó, illetve a támogatás felhasználásában jogszabály alapján közreműködő szervezet;
- h) a Kormány által kijelölt központi beszerző szerv;
- i) a Gazdasági Versenyhivatal;
- j) az európai támogatásokat auditáló szerv;
- k) az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszter;
- l) az ügyész;
- m) a közbeszerzésekért felelős miniszter;
- n) az európai uniós források felhasználásáért felelős miniszter.
- o) az európai uniós forrásból megvalósuló közbeszerzésekkel összefüggésben az Integritás Hatóság.

(2) A Közbeszerzési Döntőbizottság hivatalból való eljárását az (1) bekezdés szerinti szervezet vagy személy

- a) legkésőbb a jogsértés megtörténtétől számított három éven belül,
- b) közbeszerzési eljárás mellőzésével történt beszerzés esetén az a) ponttól eltérően a szerződés megkötésének időpontjától, vagy ha ez nem állapítható meg, akkor a szerződés teljesítésének bármelyik fél által történt megkezdésétől számított legfeljebb öt éven belül, vagy
- c) támogatásból megvalósuló beszerzés esetén az a) és b) ponttól eltérően az adott támogatás folyósítására és felhasználására vonatkozó jogszabályban előírt iratmegőrzési kötelezettség időtartamán belül, de legalább a jogsértés megtörténtétől számított öt éven belül kezdeményezheti.

(2a) Ha az (1) bekezdés szerinti személy vagy szervezet közbeszerzési jogsértés feltárására vagy jogkövetkezményeinek alkalmazására irányuló, jogszabályban meghatározott ellenőrzést vagy más eljárást folytat le, ez a személy vagy szervezet a Közbeszerzési Döntőbizottság hivatalból való eljárását a (2) bekezdésben meghatározott időtartamokon belül, de legfeljebb

- a) az ellenőrzés vagy eljárás eredményének az ellenőrzéssel, illetve az eljárással érintett szervezettel való közlésétől (több érintett szervezet esetén a legkorábbi közlés időpontjától); vagy
- b) az a) pont szerinti közlés hiányában az ellenőrzés, illetve eljárás lezárására irányadó határidő lejártától; vagy
- c) az európai uniós források felhasználásához kapcsolódó szabálytalansági eljárás esetén az a)–b) pontoktól eltérően, a szabálytalansági eljárás megindításától számított kilencven napon belül kezdeményezheti.”

„197. § (26) E törvénynek a Mód7. tv. által módosított 152. § (2)–(2a) és (4) bekezdését az ezen rendelkezések hatálybalépését követően megvalósult jogsértések, valamint az ezen rendelkezések hatálybalépését megelőzően megvalósult jogsértések miatt kezdeményezett jogorvoslati eljárásokra is alkalmazni kell, ha a hivatalbóli kezdeményező az ilyen jogsértésekről az ezen rendelkezések hatálybalépése után szerzett tudomást.”

II. Az alapügy tényállása

A Fővárosi Törvényszék a 103.K.703.176/2024/18. számon folyamatban lévő ügyben egyedi normakontroll eljárást kezdeményezett az Alkotmánybíróságnál az Abtv. 25. § (1) bekezdése alapján az ügy felfüggesztése mellett.

A bírósági alapügyben a felperes, mint ajánlattevő [REDACTED] k építési munkái” tárgyában az uniós értékhatárt meg nem haladó értékű közbeszerzési eljárás eredményes befejezéseként 2022. március 2. napján kivitelezési szerződést kötött ajánlatkérővel. A közbeszerzési eljárás 2 részből állt: 1. rész - [REDACTED]

A Közbeszerzési Hatóság elnöke, mint alperesi érdekelt hivatalból az 1. rész tekintetében ([REDACTED] k építési munkái) jogorvoslati eljárást kezdeményezett a Közbeszerzési Döntőbizottságnál a Kbt. 153. § (1) bekezdés c) pontja alapján a felperessel szemben az építési beruházásokhoz kapcsolódó tervezői és mérnöki szolgáltatások közbeszerzésének részletes szabályairól szóló 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 26. §-ának (1. kezdeményezési elem), a 32/A. § (1) bekezdés a) és b) pontjainak (2. kezdeményezési elem), valamint a Kbt. 142. § (1) bekezdésének (3. kezdeményezési elem) a megsértése miatt.

A Közbeszerzési Döntőbizottság, mint alperes az 1. kezdeményezési elemet érintően megállapította, hogy a felperes megsértette a Rendelet 26. §-át. A 2. kezdeményezési elemet illetően a 32/A. § (1) bekezdés a) és b) pontjainak sérelmét rögzítette. Az 1. és a 2. kezdeményezési elemek megsértése okán a felperessel szemben 10.000.000 forint bírságot szabott ki. A 3. kezdeményezési elem vonatkozásában megállapította, hogy ajánlatkérő megsértette Kbt. 142. § (1) bekezdését. Erre tekintettel vele szemben 5.000.000 forint bírságot szabott ki.

A Fővárosi Törvényszék a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatának felülvizsgálatára irányuló perben úgy ítélte meg, hogy a visszamenőleges hatály tilalmába ütközően a jogbiztonság elvének sérelmét veti fel az, hogy a Kbt.-nek a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény módosításáról szóló 2023. évi XVI. törvény (a továbbiakban: Mód7. tv.) által módosított 152. § (2)-(2a) és (4) bekezdését a hatálybalépésüket megelőzően megvalósult jogsértések miatt kezdeményezett jogorvoslati eljárásokra is alkalmazni kell, ha a hivatalbóli kezdeményező az ilyen jogsértésekről az ezen rendelkezések hatálybalépése után szerzett tudomást.

A bírói indítványban foglaltak szerint a támadott jogszabályi rendelkezés sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése által garantált visszaható hatályú jogalkotás tilalmát.

III. Szakmai álláspont

III.1. A jogszabályi rendelkezés módosításának indokai

A Kbt. hivatkozott módosítását a gyakorlati tapasztalatok indokolták. A korábbi szabályozás a hivatalbóli jogorvoslati eljárás kezdeményezésére vonatkozóan mind szubjektív, mind objektív határidőket meghatározott. A gyakorlati alkalmazás során azonban a hivatalbóli kezdeményezők jelentős nehézségekkel szembesültek a szubjektív határidő betartása tekintetében, amelynek következtében indítványaik jelentős része elkésettnek minősült. Ennek egyik oka az volt – ahogyan a módosítást bevezető törvény indokolása kiemeli –, hogy egyes ellenőrző szervezetek vonatkozásában a tudomásra jutás időpontjának meghatározása is komoly nehézségekbe ütközött. A szubjektív határidőkhöz fűződő jogalkalmazási problémák eredményeként a hivatalbóli jogorvoslati rendelkezések nem tudták betölteni rendeltetésüket, amely a jogszabály-módosítás szükségességét indokolta. A módosítás a problémát oly módon kezelte, hogy a hivatalból kezdeményezett

jogorvoslati eljárások esetében a szubjektív határidőket megszüntette, és kizárólag objektív határidők alkalmazását írta elő. A módosítás új speciális szabályokat is bevezetett kifejezetten az olyan esetekre, amikor egy szervezet (pl. a Közbeszerzési Hatóság, az uniós forrásból megvalósuló közbeszerzéseket ellenőrző szerv) külön jogszabályban meghatározott eljárás szerinti ellenőrzést vagy eljárást folytat le. Ez esetekben az eljáró szervezet a jogsértést feltáró ellenőrzés vagy eljárás eredményének az ellenőrzött, illetve eljárással érintett személlyel való közlésétől (ennek hiányában az eljárására vonatkozó ügyintézési határidő, illetve az eljárás lezárására irányadó határidő lejártától), illetve európai uniós források felhasználásához kapcsolódó szabálytalansági eljárás esetén a szabálytalansági eljárás megindításától számított kilencven napon belül kezdeményezheti a jogorvoslati eljárást.

Az átmeneti rendelkezés vitatott második fordulata értelmében a hatálybalépést követően elkövetett jogsértések tekintetében a módosított rendelkezések kizárólag abban az esetben alkalmazandók, ha a hivatalbóli kezdeményező ezen jogsértésekről a módosított rendelkezések hatálybalépését követően szerzett tudomást, vagyis azok alkalmazását feltételhez köti. Ugyan a módosított rendelkezések már nem tartalmazzak szubjektív határidőt, az átmeneti rendelkezések továbbra is szubjektív elemhez – nevezetesen a tudomásszerzéshez – kapcsolják a rendelkezés alkalmazását a hatálybalépést megelőző jogsértések esetében, ezáltal összekapcsolva a korábbi és az új szabályozást.

A tudomásszerzés időpontjának meghatározása, vagyis annak megítélése, hogy az alapügyben a Közbeszerzési Döntőbizottság hivatalbóli eljárását kezdeményező Közbeszerzési Hatóság elnöke pontosan mely időpontban szerzett tudomást a felperes jogsértéséről, és ez mely naptári naphoz köthető, szakjogi kérdésnek minősül [19/2020. (VIII. 4.) AB határozat, Indokolás [26]].

Az átmeneti rendelkezések tekintetében – annak érdekében, hogy a módosított rendelkezések alkalmazása ne ütközzön a visszaható hatály tilalmába – a jogalkotó figyelemmel volt az Alkotmánybíróság, az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: EUB), valamint az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB) visszaható hatállyal kapcsolatos joggyakorlatára.

III. 2. Alkotmányossági összefüggések

A visszaható hatályú – a jogállamisággal össze nem egyeztethető – jogalkotás tartalmát a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 2. § (2) bekezdés a következők szerint határozza meg: *„jogszabály a hatályba lépését megelőző időre nem állapíthat meg kötelezettséget, kötelezettséget nem tehet terhesebbé, valamint nem vonhat el, vagy korlátozhat jogot és nem nyilváníthat valamely magatartást jogellenessé.”*

A visszaható hatályú jogalkotás tilalma kérdéskörében az Alkotmánybíróság állandó és következetes gyakorlatot követ, amelyet a testület 3191/2019. (VII. 16.) AB határozatában a következőképpen rögzít: *„[a] jogállamiság [B] cikk (1) bekezdése] részét képező jogbiztonság elve megköveteli az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát, az egyes normák egyértelműségét. [...] a jogbiztonság elvéből vezethető le a visszaható hatályú jogalkotás*

tilalma is, amelynek magját a jogalkotási törvényben is megfogalmazott tilalom adja, miszerint a jogszabály a kihirdetését megelőző időre nem állapíthat meg kötelezettséget és nem nyilváníthat valamely magatartást jogellenessé. A következőes alkotmánybírósági gyakorlat értelmében továbbá valamely jogszabály nem csupán akkor minősülhet az említett tilalomba ütközőnek, ha a jogszabályt a jogalkotó visszamenőlegesen léptette hatályba, hanem akkor is, ha a hatálybaléptetés nem visszamenőlegesen történt ugyan, de a jogszabály rendelkezéseit – erre irányuló kifejezett rendelkezés szerint – a jogszabály hatálybalépése előtt létrejött jogviszonyokra is alkalmazni kell” {3191/2019. (VII. 16.) AB határozat, Indoklás [27]}.

A testület a 10/2014. (IV. 4.) AB határozatban megállapította, hogy „[A] Ját. 2. § (2) bekezdése értelmében jogszabály a hatálybalépését megelőző időre nem állapíthat meg kötelezettséget, kötelezettséget nem tehet terhesebbé, valamint nem vonhat el vagy korlátozhat jogot, és nem nyilváníthat valamely magatartást jogellenessé. Ebből a szabályból következően tehát a visszamenőleges hatályú jogalkotás tilalma nem abszolút érvényű, és egyértelműen élhet ezzel az eszközzel a jogalkotó akkor, amikor új jogosultságot állapít meg, meglévő jogosultságot terjeszt ki, vagy valamely jog korlátozását oldja fel” (Indokolás [18]). Ezen túlmenően a jogbiztonságból fakadó visszaható hatályú jogalkotás tilalma nem feltétlen és kizárólag a jogalanyok helyzetét elnehezítő (ad malam partem) jogalkotásra irányadó, továbbá a tilalom nem terjed ki a jogszabályok módosíthatóságának időbeli korlátaira sem” {1/2016. (I. 29.) AB határozat, Indokolás [55]; 16/2014. (V. 22.) AB határozat, Indokolás [32]}.

Továbbá, az Alkotmánybíróság következőes gyakorlattal rendelkezik a visszaható hatályú jogalkotás alkotmányosságának megítélése tekintetében: „visszaható hatályúnak állított jogalkotás esetében az alkotmányossági vizsgálatot sorrendben a következő kérdések mentén kell elvégezni. Elsődlegesen azt kell megvizsgálni, hogy a korábbihoz képest hátrányos-e a támadott szabály. Amennyiben nem, ad malam partem visszaható hatályú jogalkotás per definitonem nem állhat fenn. Amennyiben a norma hátrányos, akkor másodlagosan vizsgálandó, hogy az előírás hatályba léptetése visszamenőlegesen történt-e. Igenlő válasz esetében a szabályozás alaptörvény-ellenes. Ha a hatályba léptetés nem visszamenőleges, harmadlagosan azt kell megvizsgálni, hogy a rendelkezés ettől függetlenül utólag, visszamenőlegesen megváltoztatja-e a múltban létrejött – esetleg már le is zárt – jogviszonyok megítélését. Ez ugyanis a visszamenőleges hatályba léptetéshez hasonlóan valódi visszaható hatályú jogalkotást jelent, és alaptörvény-ellenes. Ezzel szemben amennyiben a norma a múltban keletkezett tartós jogviszonyokat kizárólag a jövőre nézve módosítja (azonnali vagy kvázi visszaható hatály), és a beavatkozásnak alkotmányosként elfogadható indoka van, az adott esetben alkotmányos lehet” {8/2022. (V. 25.) AB határozat, Indokolás [19]}.

A folyamatban lévő eljárások és a visszaható hatályú jogalkotás viszonya tekintetében pedig az Alkotmánybíróság akként foglalt állást, hogy „nem egyeztethető össze a jogállamiság tartalmával egy új szabály oly módon történő hatályba léptetése, hogy az hátrányosan változtatja meg a hatálybalépés időpontjában már fennálló tényállás anyagi jogi jellegű jogkövetkezményét a folyamatban lévő eljárásokban. Azt kell tehát megítélni, hogy a tényállás már létrejött-e az újonnan alkalmazandó szabály hatálybalépése előtt, és ha igen, akkor az utóbb egy új, a régítől eltérő vagy annál terhesebb anyagi jogi jogkövetkezményt vezet-e be, amely hátrányt, jogvesztést okoz a folyamatban lévő ügyekben” {2/2022. (II. 10.) AB határozat, Indokolás [19]}.

A támadott jogszabályi rendelkezés a jogorvoslati eljárásokban alkalmazandó határidőt

módosította, így a visszaható hatályú jogalkotás tilalmába ütközés megítélése során annak vizsgálata szükséges, hogy a rendelkezés hatálybalépését megelőzően megindult jogorvoslati eljárásokban is irányadó-e.

A bírói indítványban foglaltak szerint a visszaható hatály tilalmának sérelmét a Kbt. 197. § (26) bekezdésének második fordulata – azaz a *„valamint az ezen rendelkezések hatálybalépését megelőzően megvalósult jogsértések miatt kezdeményezett jogorvoslati eljárásokra is alkalmazni kell, ha a hivatalbóli kezdeményező az ilyen jogsértésekről az ezen rendelkezések hatálybalépése után szerzett tudomást”* szövegrész – valósítja meg.

Amennyiben a támadott rendelkezés tekintetében elvégezzük a fenti alkotmányossági vizsgálatot, látható, hogy a hatályba lépés nem visszamenőleges, valamint, hogy a rendelkezés nem változtatja meg a múltban létrejött jogviszonyok megítélését, hiszen a rendelkezés kizárólag azon jogorvoslati eljárás során alkalmazandó, amelyekben a hivatalbóli kezdeményező a módosító rendelkezések hatálybalépését követően szerzett tudomást a jogsértésről, így a jogorvoslati eljárási határidő még nem kezdődött meg.

A Fővárosi Törvényszék beadványában kifejtett érveléssel ellentétben álláspontunk szerint az ügy megítélése szempontjából nem bír döntő jelentőséggel, hogy a határidő szubjektív vagy objektív jellegű. A korábbi Alkotmánybírósági határozatok – így különösen a 9/2020. (V. 28.) AB határozat, valamint az annak megállapításaival egyező 19/2020. (VIII. 4.) AB határozat – az eljárásjogi és anyagi jogi határidők megkülönböztetésének tulajdonítottak döntő jelentőséget. Ennek indoka az volt, hogy az anyagi jogi határidő elmulasztása az érintett szerv eljáráskezdeményezési jogosultságának megszűnését eredményezi a határidő elteltét követően.

A vonatkozó alkotmánybírósági határozatok megerősítik, hogy a jogbiztonságból fakadó visszaható hatály tilalma nem abszolút, amennyiben a jogszabály-módosítás nem érinti a már eredménytelenül eltelt határidőket. Az Alkotmánybíróság a 19/2020. (VIII. 4.) AB határozatában is megerősítette, hogy az anyagi jogi határidők módosításának következetes joggyakorlata értelmében a módosítás nem eredményezheti a hatálybalépést megelőzően eredménytelenül eltelt határidő újrainyitását.

Ez a joggyakorlat összhangban áll az EUB ítélkezési gyakorlatával. Az EUB főtanácsnoka a C-496/18. és C-497/18. sz. ügyekben az indítványában hivatkozik az EUB állandó ítélkezési gyakorlatára, amely szerint valamely új jogszabály – főszabály szerint – azonnali hatállyal alkalmazandó a korábbi jogszabály hatálya alatt keletkezett helyzetek jövőbeli hatásaira. Emellett utal arra az ítélkezési gyakorlatra is, amely szerint az eljárási szabályokat főszabály szerint a hatálybalépésük időpontjában folyamatban lévő jogvitákra is alkalmazni kell, míg az anyagi jogi szabályokat általában akként kell értelmezni, hogy azok a hatálybalépésüket megelőzően keletkezett helyzetekre nem terjednek ki. Ezen elvekkel összhangban az EUB fenti ügyben hozott ítéletében kimondta, hogy a nemzeti rendelkezések abban az esetben ellentétesek a jogbiztonság általános elvével, amennyiben a már lejárt jogvesztő jogorvoslati határidőket indítanak újra.

Kiemelendő továbbá az EJEB azonos joggyakorlata, amelyet az Alkotmánybíróság is figyelembe vett a 3003/2023. (I. 13.) AB határozatában: *„Az EJEB a büntetőjogban ismert elévülési idők közül részletesen vizsgálta a büntethetőség folyó elévülésének törvényi*

meghosszabbítását is. Döntésében az EJEB arra a következtetésre jutott, hogy a büntethetőség folyó elévülési idejének általános jellegű, normatív meghosszabbítása nem sérti az Egyezmény 7. Cikkét, mert sem a cselekmény büntetőjogi minősítését nem változtatja meg, sem a bűncselekmény miatt kiszabható büntetést nem súlyosítja. Az EJEB értelmezése szerint azért sem egyezményesértő a folyó elévülés meghosszabbítása, mert a folyó elévülési idő nem járt még le. Az EJEB konkrét ügyben előadott érvelése szerint az elkövető előre láthatta, illetve tudhatta, hogy cselekménye büntetendő és a cselekmény elévülési ideje még nem telt el. Ezen kívül az elévülés idejének meghosszabbítása sem a cselekmény büntethetőségét, sem cselekmény miatt kiszabható büntetést nem tette terhesebbé” [EJEB, Coëme és mások kontra Belgium [GC], (32492/96, 32547/96, 32548/96, 33209/96 és 33210/96), 2000. október 18., 149–150. bekezdések].

A 2/2022. (II. 10.) AB határozatban az Alkotmánybíróság rögzítette, hogy a hátrányt okozó visszamenőleges hatály tilalmának sérelme különösen abban az esetben merül fel, ha egy jogi norma oly módon lép hatályba, hogy az hátrányosan megváltoztatja a hatálybalépés időpontjában már fennálló tényállás anyagi jogi jellegű jogkövetkezményét a folyamatban lévő eljárásokban.

Álláspontunk szerint, a fentiek alapján a vitatott átmeneti rendelkezés nem ellentétes az *ad malam partem* visszaható hatályú jogalkotás tilalmával, mivel kizárólag azon jogorvoslati eljárásokra rendeli alkalmazni a módosításokat, amelyekben a hivatalbóli kezdeményező a módosító rendelkezések hatálybalépését követően szerzett tudomást a jogsértésről, vagyis amelyekben a jogorvoslati eljárási határidő még nem kezdődött meg. Emellett az átmeneti rendelkezés nem módosítja az anyagi jogi szabályokat, az alkalmazható jogkövetkezményeket, illetve azok mértékét. Megítélésem szerint a támadott rendelkezés megfelel a jogszabályokkal szemben támasztott előreláthatósági követelménynek, így azok nem ütköznek az Alaptörvény rendelkezéseibe.

Kérem álláspontom szíves elfogadását.

Budapest, 2025. április „14.”

Tisztelettel

Dr. Latorcai Csaba